

دومینوی مسمومیت

پرونده ویژه

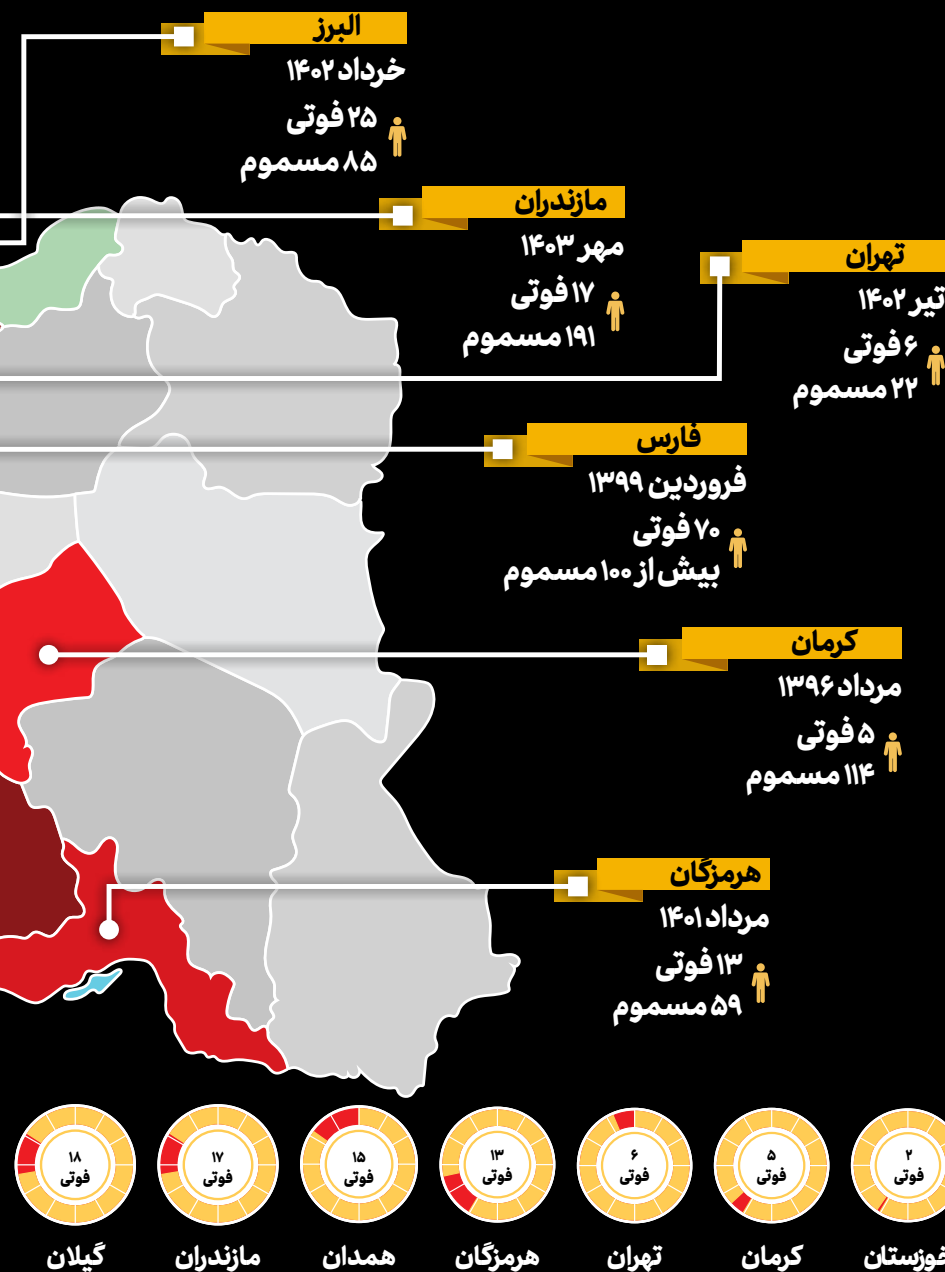
تشر

۴ | ویژه‌نامه حوادث | روزنامه جام‌جم

چهارشنبه ۹ آبان ۱۴۰۳ | شماره ۱۰۸۱

محمد غمخور
رئیس گروه تپش

توزیع مشروبات الکلی تقلبی و دست‌ساز سال‌هاست موج‌های مرگباری را در کشور رقم می‌زند. فروش متانول به جای اتانول پای ثابت این موج‌هاست و ردیای یک شبکه پشت آن وجود دارد. ساقی‌های مشروبات الکلی هرازگاهی بدون توجه به جان مشتریان، اقدام به تولید مشروبات الکلی با متانول می‌کنند. قیمت پایین متانول نسبت به اتانول یکی از دلایل ساخت مشروبات سمی است. مرگبارترین موج مسمومیت همزمان با شیوع کرونا در کشور رقم خورد. چند روز پس از انتشار خبرهایی درباره تأثیر الکل طبی در ضدعفونی سطوح و توقف زنجیره گردش ویروس کرونا، گزارش‌های رسمی نسبت به افزایش موارد مسمومیت بر اثر نوشیدن الکل تقلبی و مشروبات تولیدشده با متانول (الکل صنعتی) منتشر شد. مرگ بر اثر نوشیدن مشروبات تقلبی در روزهای پایانی سال ۱۳۸۹ و روزهای ابتدایی سال ۱۳۹۹ از شمار قربانیان کووید - ۱۹ در کشور سبقت گرفت. چنان‌که بنا بر تخمین رسمی، نرخ فوت بر اثر کرونا در کشور تا روز ۱۳ فروردین ۱۳۹۹، ۶۷/۷ درصد بود. در حالی که نرخ فوت بر اثر مسمومیت با مشروبات الکلی تقلبی در این مدت زمانی، ۱۰/۳ درصد برآورد شد. براساس اعلام وزارت بهداشت در آن زمان، از روزهای آغازین اسفند ۱۳۹۸ تا ۱۳ فروردین ۱۳۹۹، ۳۱۱۷ نفر بر اثر نوشیدن مشروبات تقلبی دچار مسمومیت شدند که از این تعداد، ۲۲۰ نفر فوت کردند و ۱۰۶۶ نفر تحت معالجه قرار گرفتند. ۲۸۴ نفر به دلیل از دست دادن کلیه‌ها به دیالیز سپرده شدند و ۶۲ نفر، بینایی خود را از دست دادند. در این مدت، استان فارس با بیش از ۷۰ فوت، استان خوزستان با بیش از ۶۰ فوت، استان آذربایجان شرقی با ۴۰ فوت، استان البرز با ۲۰ فوت، استان اردبیل با ۱۹ فوت، استان مازندران با ۱۲ فوت و استان خراسان رضوی با ۱۱ فوت در صدر استان‌های درگیر فوت‌های ناشی از مسمومیت با مشروبات تقلبی و حاوی الکل صنعتی بودند. خرداد سال گذشته هم موج مسمومیت‌های الکلی در کرج جنجالی شد. ساقی‌ها در یک پایان هفته اقدام به توزیع مشروبات تقلبی در سطح شهر کرده و روزهای ابتدایی هفته بیمارستان‌ها با بیمارانی روبه‌رو شدند که همگی علائم مشترک داشتند. ۱۹۱ نفر در این موج به بیمارستان منتقل شده که ۱۷ نفر از آنها به خاطر شدت مسمومیت جان خود را از دست دادند. بعد از آن توزیع مشروبات موجی همراه نداشت تا این که مهر امسال توزیع مشروب در گیلان، مازندران و همدان دوباره قربانی گرفت. در ادامه مرگبارترین موج‌های توزیع مشروبات الکلی را مرور کردیم.

پرونده ویژه تپش درباره موج‌های مرگبار توزیع مشروبات دست‌ساز در کشور

به سلامتی مرگ

لیلا حسین‌زاده
گروه تپش

با وجود کوری مطلق، مسمومیت و مرگ ده‌ها نفر در اثر مصرف مشروبات الکلی در سال‌های گذشته، هیچ‌کدام از این عوارض غیرقابل برگشت، باعث نشده تا برخی افراد سرآغ آن نروند. این اتفاق در حالی رخ می‌دهد که متخصصان و کارشناسان حوزه بارها در خصوص مصرف این نوع مشروبات هشدار داده‌اند تا شاید در این میان کسانی با هراس از رویارویی با عوارض مصرف این نوشیدنی‌ها دیگر سراغ آن نروند اما با این وجود هم‌چنان به‌روال قبل شاهد وقوع فجایع ناشی از مصرف مشروبات الکلی هستیم. در این میان، عده‌ای سودجو که جان و زندگی مردم کوچک‌ترین اهمیتی برایشان ندارد و تنها به پرکردن جیب‌های خود فکر می‌کنند از استقبال مشتریان سوءاستفاده کرده و اقدام به تولید مشروبات الکلی با استفاده از مواد غیرمجاز از جمله متانول، نایبانی و مسمومیت و مرگ‌ومیر افراد را رقم می‌زنند. براساس اعلام محمدعلی توکلی، مدیرکل امور آزمایشگاهی سازمان پزشکی قانونی کشور، در پنج‌ماهه ابتدایی امسال، ۲۲۹ نفر در اثر مصرف الکل فوت شدند که این آمار در مدت مشابه سال گذشته ۳۹۲ مورد بود و این آمار کاهش ۴۱/۶ درصدی را نشان می‌دهد. هم‌چنین ۹۵ مورد فوتی بر اثر مصرف متانول بوده است. این آمار در مقایسه با مدت مشابه سال قبل که ۲۴۸ مورد بود کاهش بیش از ۶۰ درصدی را نشان می‌دهد. با یک حساب سرانگشتی به‌راحتی می‌توان دریافت که امسال و تقریباً هر سه‌روز، یک نفر در اثر مصرف مشروبات الکلی سمی تهیه شده با متانول فوت شده است.

مریم اخگری، رئیس کنترل کیفی آزمایشگاه‌های سازمان پزشکی قانونی کشور نیز با بیان این‌که مشروبات غیرمجاز با متانول ساخته می‌شوند، تأکید کرد: مسمومیت با متانول به‌شکل تأخیری بروز پیدا می‌کند و بیشتر مصرف‌کنندگان در ابتدا این موضوع را انکار کرده اما زمانی که به مرحله کوری یا مرگ نزدیک می‌شوند به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند. به‌گفته او، شش تا هشت ساعت پس از مصرف مشروبات الکلی غیراستاندارد و حاوی متانول، عوارض آنها از قبیل تاری دید و حالت تهوع نمایان شده و اگر به مراکز درمانی مراجعه نشود منجر به نایبانی یا مرگ می‌شود. علاوه بر مردم عادی که هدف عمده سودجویان هستند، حتی پزشکان نیز از عوارض مشروبات غیرمجاز درمان‌شان نبودند و برخی از پزشکان نیز امسال درگیر عوارض ناشی از نوشیدن این نوع مشروبات شدند. خبری که بازتاب زیادی در رسانه‌ها و فضای مجازی داشت. در یک مراسم مهمانی که در شیراز برگزار شد، ۲۹ پزشک حضور داشتند که یک پزشک زن در اثر مصرف نوشیدنی غیرمجاز جان خود را از دست داد و یک نفر دیگر به کما رفت.

مصرف الکل‌های سمی به‌هراندازه خطرناک است

شاهین شادنیا، رئیس بخش مسمومین بیمارستان لقمان حکیم در خصوص مسمومیت با الکل‌های سمی گفت: اغلب موارد، مسمومیت‌هایی هستند که به بهانه تفریح، اقدام به مصرف مشروبات دست‌ساز و سمی کرده‌اند. در کشور ما تولید و واردات مشروبات الکلی ممنوع است و الکل‌هایی که به‌صورت دست‌ساز تولید و یا قاچاق وارد کشور می‌شوند زمینه‌ساز بروز مسمومیت‌های خطرناک می‌شوند. ماده اصلی در مشروبات الکلی «اتانول» است که در مقدار و دوز مشخص معمولاً باعث بروز مسمومیت‌های جدی در افراد نمی‌شود. مشروبات الکلی که به‌صورت قاچاق وارد کشور و یا به‌صورت غیرمجاز تهیه می‌شوند خطراتی جدی برای مصرف‌کننده به‌همراه دارند. معمولاً افراد سودجو در مراحل

ساخت این مواد از الکل‌های حاوی متانول و یا سایر الکل‌های سمی استفاده می‌کنند و همین موضوع زمینه‌ساز بروز مسمومیت شده است. رئیس بخش مسمومین بیمارستان لقمان حکیم ادامه داد: به‌طور کلی مصرف بیشتر از حد مشروبات الکلی حاوی اتانول (الکل اتیلیک) با نشانه‌هایی همراه است. اختلال تعادل، ناهماهنگی بین فعالیت‌های عضلانی و مغزی، پرخاشگری، خواب‌آلودگی یا افت قندخون از نشانه‌های مصرف این مشروبات الکلی است. به‌دنبال مصرف مشروبات الکلی حاوی اتانول و به‌محض بالا رفتن سطح آن در خون، علائم مسمومیت سریع ایجاد می‌شود. در مورد الکل‌های سمی و غیراستاندارد مشکل اینجاست که این مواد سمی در فاز اولیه بعد از مصرف نشانه یا علامت خاصی ندارند و وقتی این مواد سمی وارد بدن می‌شوند، شروع به متابولیسم می‌کنند و باعث بروز علائم مسمومیت می‌شوند. ایجاد

